

Major

STEVAN PILJA

Neka gledanja na Zapadu na upotrebu operativno-manevarskih grupa u sovjetskoj kopnenoj vojsci i problemi odbrane zapadne Evrope

Nekoliko poslednjih godina vode se među vojnim teoretičarima zemalja članica NATO rasprave o suštini i karakteru upotrebe operativno-manevarskih grupa (OMG) u sovjetskoj kopnenoj vojsci. Pokušava se odgovoriti na pitanje šta upotreba OMG donosi novo u operativnoj veštini i kakvu to opasnost predstavlja za odbranu zapadne Evrope i zemalja sa relativno malom dubinom teritorije. Raspravlja se i o mogućim slabostima postojeće odbrane, pa se preduzimaju mere na taktičkom, operativnom i strategijskom nivou da bi odbrana mogla udovoljiti novim zahtevima. Dok jedni smatraju da je koncept upotrebe OMG revolucionaran korak u sovjetskoj operatici, drugi misle da je to samo evolutivni pomak i da predstavlja poboljšanje u grupisanju i ešeloniranju snaga za napad.

Većina smatra da su Sovjeti uočili odlučujući značaj koji rezerve i drugi ešeloni imaju na uspeh napadne ili odbrambene operacije. Jaki drugi ešeloni nosioci su napada po dubini odbrane, jer su se prvi ešeloni iscrpili u borbi sa prvim ešelonima branioca. Međutim, po dubini odbrane nalaze se jaki oklopno-mehanizovani drugi ešeloni i rezerve branioca koji su sposobni da zaustave napad ili da prisile napadača da

ga ponovo organizuje. To dovodi do usporavanja tempa napada, velikog utroška materijalno-tehničkih sredstava, gubitaka u ljudstvu i tehnici i, na kraju, ne mogu doći do izražaja manevarske i udarne sposobnosti tenkovskih i motostreljačkih jedinica. Osim toga, ovakav način organizovanja napada zahteva duboko ešeloniranje snaga, koje postaju pogodan cilj za napad nuklearnim oružjem. Problemi klasičnog ešeloniranja mogu, naročito, doći do izražaja kada je odbrana organizovana na zemljištu kao što su prepreke, brdsko i pošumljeno zemljište ili naseljena mesta.

Smatra se da ideja o upotrebi OMG predstavlja pokušaj da se taktičko-operativni postupci usklade sa naraslim manevarskim, udarnim i tehničkim mogućnostima sovjetskih oružanih snaga i da ona predstavlja prevagu fleksibilnosti i manevara nad klasičnim ešeloniranjem snaga u napadnoj operaciji. Upotrebom OMG neprijatelju se sprečava upotreba njegove efikasne tehnike, do maksimuma se koriste slabosti odbrane i taktički uspeh u napadu brzo se proširuje u operativni.

Ima različitih mišljenja i shvatanja o upotrebi operativno-manevarskih grupa. Možda su najprihvatljivija ona koja zastupaju stanovište da je OMG samo *jedan* od elemenata, iako možda najvažniji, novog pristupa vođenju napadne operacije. Dakle, OMG predstavlja koncept operacijske upotrebe snaga pre nego organizacijsku formu. Ona je deo operativnog metoda za upotrebu snaga sa ciljem da se bolje iskoriste narasle mogućnosti sopstvenih jedinica i iskoriste slabosti protivnika. Kao organizaciona forma, OMG je privremeni združeni sastav operativnog nivoa koji formira komandant armije.

Upotreba OMG deo je koncepta operativne upotrebe snaga, čija je suština u tome da se što pre (prvi dan operacije) stave pod jednovremen i jak udar svi elementi operativnog rasporeda branioca na celoj dubini odbrane. To se postiže prenošenjem težišta borbenih dejstava u pozadinu protivnika i dostizanjem operativnih ciljeva pre nego što protivnik preduzme pregrupisavanje snaga i uspostavi efikasnu odbranu.

Prema inostranoj vojnostručnoj literaturi, OMG čini ojačana tenkovska ili motostreljačka divizija, zavisno od situacije i uslova zemljišta. Smatra se da je bolje da jezgro bude tenkovska divizija, jer ima veću pokretljivost i udarnu moć, te je sposobnija da vodi borbu u susretu i da prelazi u napad iz pokreta.

Operativno-manevarska grupa je udarna grupacija u okviru armije i čini 18—22 odsto sastava armije. Kao poseban elemenat operativnog rasporeda armije, dejstvuje na znatnom odstojanju od glavnih snaga armije koje joj neposredno sadejstvuju a često je i podržavaju. Uvodi se u borbu pre izvršenja zadatka prvog ešelona i pre uvođenja u borbu drugog ešelona i rezerve. Prema početnom ešeloniranju, u okviru operativnog rasporeda armije, ona je slična drugom ešelonu ili rezervi, ali po nameni i zadacima sličnija je prvom operativnom ešelonu. Njen osnovni zadatak je da stvori uslove za brz prodor glavnih snaga armije. Bolje rečeno, uspeh OMG eksploatišu glavne snage armije.

Da bi divizija u ulozi OMG mogla samostalno dejstvovati u pozadini neprijatelja mora se ojačati. Iako u inostranoj literaturi postoje različiti podaci o veličini i vrsti ojačanja, može se zaključiti da su ona najčešće: oko dve eskadrile borbenih helikoptera; desantno-jurišni bataljon: 4—6 divizionarstva artiljerije za podršku kalibra 152, 203 i 240 mm; višecjevni bacači raketa; protivoklopne vođene rakete; 3—4 bataljona inženjerije radi obezbeđenja manevra, prelaza preko vodenih prepreka, otvaranja prolaza, zaprečavanja i razminiranja; jedinica za elektronska dejstva; transportni helikopteri koji omogućavaju istovremeno desantiranje najmanje jednog bataljona; helikopteri za dotur i evakuaciju, i pozadinske jedinice za sanitetsko zbrinjavanje, opravku oštećene tehnike i za transport povećanih pokretnih rezervi. U uslovima upotrebe nuklearnog oružja, diviziji se dodeljuje, verovatno, oko 15 nuklearnih projektila. Divizija se podržava sa oko 100—120 avio-poletanja lovačko-bombarderske avijacije, a štite je sredstva PVO armije i fronta. Osim toga, diviziju bi u fazi uvođenja u borbu podržavale glavne snage armije i divizije kroz čiji se borbeni raspored OMG uvodi u borbu. U toku borbe po dubini mogu joj sadejstvovati glavne snage armije i operativni desanti, ukoliko su spuštteni po planu armije ili fronta.

Operativno-manevarska grupa se, najčešće, formira pre početka napadne operacije, kao zaseban elemenat operativnog rasporeda armije, ali se može formirati i od divizije u prvom ili drugom ešelonu armije koja je imala najviše uspeha u napadu, a nalazi se u takvoj operativnoj situaciji i ima još uvek takvu udarnu moć da može ostvariti brz prodor u dubinu odbrane. U prvom slučaju, divizija dobija zadatak kada i dru-

ge jedinice armije, a u drugom slučaju, u toku operacije. Ako se OMG daje zadatak pre početka napadne operacije, tada se ona razmešta u rejon prikupljanja na udaljenju 50—70 km od linije fronta.¹ Tu se OMG popunjava svim materijalno-tehničkim sredstvima i izdaju se zadaci jedinicama.

Dok jedinice prvog operativnog ešelona probijaju odbranu prvog ešelona branioca do dubine 40—50 km, OMG se prebacuje u očekujući rejon koji je udaljen 20—40 km od linije uvođenja u borbu.² Tu se dopunjava gorivo i mazivo, daju se dopunski zadaci jedinicama, precizira se sadejstvo sa drugim jedinicama, sve u skladu sa rezultatima dejstva prvog operativnog ešelona.

Komandantu divizije, koja je u ulozi OMG, u zadatku se određuju: sredstva ojačanja, rejon prikupljanja, očekujući rejon, pravac ili zona kretanja, opšti pravac napada, bliži i sledeći zadatak, sadejstvo u toku uvođenja u borbu i dejstva po dubini, pozadinsko obezbeđenje i komandovanje.

Diviziji se, načelno, daje opšti pravac napada da bi se obezbedila puna inicijativa komande OMG u pogledu izbora ciljeva napada. Radi kompaktnosti OMG, pozadinskog obezbeđenja i sprečavanja njenog razbijanja po delovima, glavne snage OMG dejstvuju u zoni širine 20—30 km, a prepadni pukovi se udaljavaju 20—40 km od glavnih snaga divizije. Dubina kolone divizije je oko 70 km. S obzirom na to da će OMG nekada imati 2—3 odvojena fronta napada ili jedan front napada i 1—2 objekta napada, koji su od glavnog pravca napada udaljeni do 40 km, očigledno je da se to ne može svesti pod pojmove pravac napada ili zona napada. Zato divizija dobija opšti pravac dejstva.

Bliži zadatak OMG poklapa se, načelno, sa bližim zadatkom armije i iznosi 100—200 km. U toku izvršenja bližeg zadatka, OMG proširuje taktički uspeh u napadu koje su postigle divizije prvog ešelona, uništava nuklearna sredstva protivnika, nanosi gubitke njegovim rezervama, ovladava važnim linijama i rejonima, stvara mostobrane, uništava KM,

¹ Ovaj rejon neki autori nazivaju i rejon koncentracije. Mislimo da je za OMG u okviru armije adekvatniji naziv rejon prikupljanja, a za frontovsku OMG, rejon koncentracije.

² Očekujući rejon neki autori nazivaju i polazni položaj i polazni rejon. S obzirom na namenu tog rejon, mislimo da je u skladu sa našom terminologijom najispravnije reći da je to očekujući rejon.

skladišta nuklearnog oružja, sredstva PVO i izbija na liniju bližeg zadatka armije znatno pre glavnih snaga armije.

Sledeći zadatak, načelno, poklapa se sa zadatkom armije i ima dubinu 150—200 km. U toku izvršenja ovog zadatka OMG nanosi gubitke operativnim rezervama protivnika koje se kreću ka liniji fronta i sprečava njihov pokret, zauzima važne rejone i objekte, dezorganizuje komandovanje i sistem pozadinskog obezbeđenja, vrši zaprečavanja na pravcima povlačenja branioca i dovođenja operativnih rezervi, goni i uništava snage branioca koje se povlače, izvodi napade na neprijateljevu odbranu iz pozadine, zauzima položaje za odbranu pre nego ih neprijatelj posedne u toku manevra po dubini, a može sadejstvovati i spojiti se sa operativnim vazдушnim desantom.

Tempo napada OMG može biti 80—100 km dnevno — kolika je i dubina dnevnog zadatka.

Operativno-manevarskoj grupi preciznije se izdaje zadatak za prva dva dana borbenih dejstava, orijentirano na celoj dubini zadatka, a u toku borbe po dubini zadaci se dopunjavaju i preciziraju, zavisno od razvoja situacije.

Kad prvi ešelon armije stvori brešu u braničevnoj odbrani ili se ukaže pogodan međuprostor, OMG vrši prikriven pokret iz očekujućeg rejona na 2—3 marševska pravca ka liniji uvođenja u borbu koja se nalazi na 30—50 km u dubini neprijateljeve odbrane, koju su prethodno dostigle jedinice prvog ešelona. Da bi se OMG uspešno uvela u borbu potrebno je obezbediti sledeće uslove:

— upotrebom OMG treba postići iznenađenje. U protivnom, odbrana bi mogla biti prejaka i preduboka za prodor grupe. U tom slučaju, OMG bi se pojavila u ulozi drugog ešelona. Radi postizanja iznenađenja obavlja se maskiranje i dezinformisanje o predstojećoj upotrebi grupe. Te radnje moraju biti izvedene u kratkom vremenu, jer se OMG upotrebljava na kraju prvog dana operacije ili početkom drugog dana, a izuzetno trećeg dana operacije;

— uvođenje OMG u borbu noću, jer je tada iznenađenje za branioca veće, a otežano mu je otkrivanje borbenog rasporeda i pravca dejstva grupe. Takođe, braniocu je otežano dejstvo i izvođenje protivnapada;

— uspešno izvesti vazduhoplovnu operaciju i operaciju PVO. U toku tih operacija moraju se zaštititi snage OMG od udara sa zemlje i iz vazdušnog prostora;

— uvođenje u borbu i daljnje dejstvo OMG u 2—3 kolone, jer to stvara dodatne probleme braniocu;

— intenzivna i efikasna elektronska dejstva po sistemu veza i komandovanja branioca, po sistemima za izvođenje i navigaciju;

— obezbediti tačne podatke o rasporedu elemenata borbenog rasporeda branioca i stalno prate promene u njemu;

— efikasno sadejstvo sa svim elementima operativnog rasporeda armije, vazduhoplovstvom i između elemenata borbenog poretka operativno-manevarske grupe.

U toku uvođenja u borbu i dejstva po dubini odbrane, OMG primenjuje polumarševski borbeni raspored. On se sastoji od izviđačkih organa, prednjeg odreda, čelnih, bočnih i začelnih marševskih osiguranja, desanta iz sastava OMG, jedinice borbenih helikoptera, odreda za obezbeđenje kretanja i otvaranje prolaza u preprekama, artiljerijsko-raketnih jedinica za podršku, protivoklopne artiljerije, jedinica PVO kolona pukova prvog borbenog ešelona, pokretnog odreda za zaprečavanje, pozadinskih jedinica i opšte rezerve. Takav borbeni raspored obezbeđuje brz pokret i manevar sa jednog pravca na drugi, iznenadno nanošenje udara na nekoliko objekata, koji su relativno udaljeni jedan od drugog i brz prelaz iz marševskog rasporeda u napad iz pokreta, borbu u susretu ili, izuzetno, prelazak u odbranu, te sadejstvo sa helikopterskim i vazдушnim desantima, avijacijom i sadejstvo između elemenata borbenog rasporeda operativno-manevarske grupe.

Sredstva ojačanja kreću se u sastavu jedinica kojima su pridata, pa se niže jedinice maksimalno taktički osamostaljuju i tako se povećavaju mogućnosti izbora najrazličitijih taktičkih postupaka. Artiljerija za podršku i protivoklopna artiljerija, koje je komandant OMG zadržao pod svojom komandom, kreću se na čelu kolone glavnih snaga.

Operativno-manevarska grupa kreće se u kompaktnom polumarševskom rasporedu velikom brzinom, kroz međuprostore, brzo uništavajući elemente borbenog rasporeda branioca, izbegavajući dugotrajnije frontalne borbe sa jakim snagama, a tražeći pogodne »žrtve« za napad na širokom frontu. Komandant OMG nastoji da nikad ne razvije sve snage iz polumarševskog rasporeda. Dejstva OMG veoma su specifična. Njih karakteriše: iznenađenje, manevar i brza koncentracija na objekte napada. Osnovni načini dejstva su: prepad, zaseda,

gonjenje, napad iz pokreta, borba u susretu, nasilan prelaz vodenih prepreka i držanje mostobrana. Operativno-manevarska grupa prepad izvodi delom snaga iznenadnim manevrom i napadom na objekat van glavnog pravca napada. Primena tih taktičkih postupaka, metaforično rečeno, podseća na »taktiku« vučjeg čopora koji luta i traži žrtvu slabiju od sebe, rastrže je, a zatim kreće u potragu za novom žrtvom.

Brzini manevra i koncentracije snaga na pojedine ciljeve znatno doprinose helikopterski i vazdušni desanti. Desanti na glavnom pravcu napada zauzimaju važne objekte saobraćajne infrastrukture, pogodna mesta za prelaze preko reka, uništavaju važna sredstva naoružanja (pre svega nuklearna) koja mogu ugroziti izvršenje zadatka OMG, zauzimaju aerodrome radi njihovog onesposobljavanja i uništenja letilica ili radi njihove pripreme za spuštanje sopstvenih helikoptera i transportne avijacije.

Operativno-manevarska grupa izuzetno prelazi u odbranu, i to kad se sretne sa jakim rezervama branioca i čeka glavne snage armije. Najkritičnija faza dejstva OMG je faza dovođenja na liniju uvođenja u borbu, njeno ubacivanje u pozadinu branioca i odvajanje od glavnih snaga armije. Tada je najosetljivija na udare sa zemlje i iz vazdušnog prostora. Na kraju prvog dana dejstava divizija se može odvojiti 40—50 km, a drugog dana 100 i više km od glavnih snaga armije. Operativno-manevarska grupa može se odvojiti 100—150 km od glavnih snaga armije i dejstvovati samostalno 3—4 dana na celoj dubini napadne operacije armije.

Organizaciji sadejstva pridaje se veliki značaj. Osnovu za organizaciju sadejstva čine zadatak primljen od komandanta armije i odluka komandanta operativno-manevarske grupe. Od komandanta armije, komandant OMG dobija sledeće podatke bitne za organizaciju sadejstva: način obezbeđenja uvođenja OMG u borbu snagama armije i jedinicama prvog ešelona; objekte po kojima se nanose udari armijskim sredstvima i avijacijom; vreme i mesto nanošenja nuklearnih udara; zadatak koji izvršava vazdušni desant; način sadejstva i linija susreta.

Sadejstvo se organizuje ličnim kontaktom starešina sadejstvjućih komandi, u mreži sadejstva komande armije ili radio-vezom. Ličnim kontaktom organizuje se, pre svega, sadejstvo sa jedinicama prvog ešelona armije koje obezbeđuju

uvođenje OMG u borbu. Komandant OMG precizira sva pitanja sadejstva u okviru operativno-manevarske grupe. Jedinice se maksimalno ojačavaju radi što veće taktičke samostalnosti. Komandant pod svojom komandom zadržava manji deo artiljerije, raketne jedinice, jedinice PVO pridate diviziji, deo inžinjerije, jedinice borbenih i transportnih helikoptera i odobrenu avijaciju. Nakon spuštanja, desanti se, načelno, stavljaju pod komandu komandanta puka za čiji račun su spušteni.

U toku dovođenja, vatrena podrška OMG vrši se po planu komande armije. Raketne jedinice armije i prvog ešelona i avijacija neutrališu sredstva za lansiranje nuklearnog i hemijskog oružja neprijatelja, PVO sistem i rezerve koje mogu ugroziti uvođenje OMG u borbu. U fazi dovođenja i uvođenja OMG u borbu, značajno je dejstvo borbenih helikoptera koji prate grupu i neutrališu sve ciljeve ispod i na njenim bokovima. Na liniji uvođenja OMG u borbu, može se razviti protivoklopna rezerva armije, a na bokovima grupe i protivoklopne rezerve iz sastava divizija prvog ešelona armije.

U toku prodora u dubinu, borbeni helikopteri podržavaju dejstva prednjih i čelnih odreda i neutrališu ciljeve na bokovima glavnih snaga operativno-manevarske grupe. Avijacija i borbeni helikopteri dejstvuju, pre svega, po oklopno-mehanizovanim rezervama branioca koje se kreću ka operativno-manevarskoj grupi. Artiljerija u sastavu prepadnih pukova maršuje u sastavu čelnih odreda, a divizijska artiljerija na čelu kolone glavnih snaga, uvek spremna za brz razvoj bilo da podrži prednje odrede ili snage divizije u borbi u susretu. Prepadni pukovi napadaju objekte u neposrednom sadejstvu sa helikopterskim desantima OMG ili upotrebljavaju desante iz svog sastava, pri čemu se nastoji da se objekat (aerodrom, KM, raketna jedinica na položaju) napadne istovremeno po svim elementima rasporeda. Zauzimanje dela po dela objekta oduzima mnogo vremena i omogućava braniocu da organizuje odbranu.

Iz prethodnog razmatranja načina dejstva OMG uočljiv je značaj integracije vidova i rodova do najmanje taktičke jedinice — čete ili voda. Integracijom se obezbeđuje velika i sloboda manevra i inicijativa komandanata i komandira, neposredno i brzo sadejstvo u izvođenju pokreta, manevra i napada na pojedine objekte. Sadejstvo i integracija vidova i rodova dobijaju još više na značaju, budući da će se nastojati

da OMG što više dejstvuje noću i u složenim meteorološkim uslovima, jer takva dejstva onemogućavaju neprijatelju praćenje OMG u celini ili nekih njenih elemenata, što znatno usložava borbu, a OMG obezbeđuje iznenadna dejstva i dejstva protiv jačeg neprijatelja.

Većina vojnih teoretičara na Zapadu smatra da bi upotreba OMG nametnula brojne probleme odbrani NATO i da postojeća doktrina odbrane ima, takođe, brojne slabosti. Prema njihovom mišljenju te slabosti se ogledaju u sledećem:

— smatra se da teritorija zapadne Evrope nema dovoljno manevarskog prostora za izvođenje uspešne odbrane po dubini protiv ovako opisanog napada. Osim toga, sve zemlje zapadne Evrope vrlo su osetljive na gubitak teritorije, pa odbrana mora biti uspešna već na dubini prvog operativnog ešelona;

— koncepcije »pokretne« i »aktivne odbrane« neprihvatljive su u novonastaloj situaciji, pre svega zbog nemogućnosti organizovanja duboke odbrane. Neki autori smatraju da posebno »pokretna odbrana« više vodi računa o tome da se izbegne odlučujući poraz nego da se pobedi;

— u konceptima »aktivne« i »pokretne« odbrane računa se sa velikim brojem protivnapada, uglavnom manjim snagama, što je neprihvatljivo jer se iz inženjerijski uređenih položaja stupa u borbu u susretu protiv brojčano nadmoćnijih snaga neprijatelja, a rezerve se angažuju postepeno;

— »aktivna« odbrana predviđa malu inženjerijsko-tehničku pripremu odbrambenih položaja, naročito kad se radi o utvrđivanju. Ova odbrana ne zahteva izraženo težište odbrane, već se ono stvara u toku izvođenja borbenih dejstava. Pregrupisanje u toku borbenih dejstava, radi izražavanja težišta, može biti riskantno, posebno ako napadač ima u rezervi manevarsku jedinicu, koju može da upotrebi tamo gde je odbrana oslabljena zbog pregrupisanja snaga. U takvoj odbrani gubi se inicijativa, jer se neprekidno reaguje na postupke napadača koji ima inicijativu, što odbranu pretvara u najobičnije »krpanje rupa« malim snagama i ne stvaraju se uslovi za prelazak u napad;

— »aktivna« i »pokretna« odbrana pretpostavlja upotrebu nuklearnog oružja, čemu se javnost u Evropi protivi, a ima i mišljenja da bi upotreba tog oružja, u situaciji kada bi se snage NATO sabile na mali prostor, više koristila snagama

VU nego NATO pakta. U krajnjem, to može dovesti do demoralizacije.

Zbog navedenih i drugih razloga pristupilo se izradi nove doktrine upotrebe oružanih snaga. Suštinu novih načela izrazio je komandant NATO — general Rogers: »Komanda Severnoatlantskog pakta za Evropu ipak može da ostvari veću dubinu svoje odbrane ako domet vatre svojih konvencionalnih sredstava ispred prednjeg kraja borbene zone znatno poveća i tako po celoj neprijateljevoj dubini spreči snage neprijateljevog drugog ešelona da izbiju na prednji kraj bojišta i ojačaju snage svog prvog ešelona.«³

Prema ovoj doktrini, odbrana na prednjem kraju i napad na OMG i snage drugih ešelona dva su dejstva koja se moraju dopunjavati, a cilj im je da se povrati prednji kraj odbrane i stvore uslovi za prelazak u napad. Izvođenjem odbrane na prednjem kraju štite se sredstva za napade na ešelonu po dubini operativnog rasporeda napadača, a sam napad na snage u dubini slabi pritisak na odbranu na prednjem kraju i obezbeđuje povoljan odnos snaga.

Dakle, osnovu ove doktrine čini nastojanje da se drugim ešelonima i OMG nanesu takvi gubici da se ne mogu uvesti u borbu ili da se njihovo uvođenje uspori.

Ovakva dejstva su moguća ako se u naoružanje snaga NATO uvedu kvalitativno nova sredstva. Smatra se da je to moguće i da članice NATO treba da iskoriste tehnološku prednost koju imaju. Napori su usmereni na: (1) povećanje dometa i vatrene moći konvencionalnih sredstava; (2) razvoj sredstava za izvođenje na velikim dubinama; (3) razvoj novih sredstava za elektronska dejstva koja će omogućiti prodore avijacije, helikoptera i raketa u dubinu operativnog rasporeda napadača; (4) povećanje manevarskih sposobnosti jedinica, prvenstveno vazдушnim putem; (5) uvođenje većeg broja kvalitetnih protivoklopnih sredstava u taktičke jedinice radi veće upornosti odbrane prvih ešelona; (6) sredstva za miniranje na velikoj daljini; (7) usavršavanje sredstava za rukovođenje i komandovanje; (8) usavršavanje helikoptera svih namena.

Uvođenjem savremene tehnologije obezbeđuje se: (1) precizna sredstva za izviđanje, koja omogućuju napade na najvažnije elemente borbenog rasporeda snaga koje se dovode;

³ Bernard Rogers, *Sword and Shield: ACE AHOCK of Warsaw Pact Follow on Forces*, »NATO's Sixteen Nations«, 1/83.

(2) bezbedan sistem rukovođenja i komandovanja; (3) dovoljno kvalitetnog naoružanja za napadna dejstva na udaljene ciljeve.

Nova materijalno-tehnička sredstva treba da obezbede da jedinice izvode borbena dejstva u okviru sledećih normi:

Jedinica	Zona interesa		Zona borbenih dejstava	
	vreme	odstojanje od linije dodira	vreme	odstojanje od linije dodira
1	2	3	4	
Bataljon	0—3 h	5 km	0—12 h	15 km
Brigada	0—12 h	15 km	0—24 h	70 km
Divizija	0—24 h	70 km	0—72 h	150 km
Korpus	0—72 h	150 km	0—96 h	300 km

Ovakva podela zona može biti osnova za određivanje zadataka jedinicama u napadu. Zona borbenih dejstava treba da se poklapa sa bližim, a zona interesa sa sledećim zadatkom jedinica.

*

Na osnovu ovih razmatranja može se zaključiti da je koncept upotrebe OMG daljnja razrada operacije čiji je cilj da se žrtva agresije iznenadi i vojnički porazi pre nego što bude sposobna da pruži otpor. Udarima po dubini operativnog rasporeda branioca treba da mu se onemogući organizovana odbrana po dubini državne teritorije. Radi toga se proizvode nova ratna sredstva koje će moći realizovati udare na velikim daljinama.

LITERATURA:

- Robert Gesert A, *The airland Battle and NATO/S NEW Doctrinal Debate*, RUSI, Juni 1984.
- Friedberg Jacques, *Les Groupes mobiles opératinneaux soviétiques existent-ils?* »Etudes polemologiques«, Januar 85, i *Soviet Deep Operations*, »Jane's Defence Weekly«, July 84.
- Hines, John G i Peterson, Phillip A, *Die strategische Offansive des Warschauer Pakts. Die OMG im gesamtstrategischen Zusammenhang*, »Internationale Wehrrevue«, 10/83.

- Rogers Bernard W., Gen, *Sword and Shield: ACE AHOCK of Warsaw Pact Follow on Forces*, »NATO'S Sixteen Nations«, 1/83.
- Doerfel Steve, *Antwort auf die strategische Herausforderung*, »Internationale Wehrrevue«, 3/84
- Buscemi Mario, Col.; Coccia Maurizio, Ten. Col, *La nuova dottrina dell'esercito USA*, »Rivista militare«, 1/83.
- Dick C. J., *Die sowjetischen operativen Manövergruppen*, Eine *nohere Betrachtung*, »Internationale Wehrrevue«, 6/83.

S U M M A R Y

SOME VIEWS IN THE WEST CONCERNING THE USE OF OPERATIONAL MANOEUVRE GROUPS IN THE SOVIET ARMY AND DEFENCE PROBLEMS OF WEST EUROPE

In the article are reviewed views of Western military theorists on the use of operational manoeuvre groups (OMG) in the Soviet military doctrine and, in connection with this, on the problems of defence of the West Europe. There exist different views concerning the use of these groups. The most acceptable of them are those that propose that the OMG makes only an element, though perhaps the most significant one, of a new approach to an offensive operation. The OMG is a part of the operational method of utilization of forces towards the attainment of a more effective exploitation of the improved capabilities of own units and of weaknesses of the adversary.

Further on are reviewed manners of utilization and methods of operation of the OMG and weaknesses of existing defence concepts of the West Europe as seen by Western military experts.

R E S U M E

DE QUELQUES CONSIDERATIONS EN OCCIDENT AU SUJET DE L' UTILISATION PAR L'URSS DE GROUPE'S DE MANOEUVRE OPERATIONNELS DANS L'OPTIQUE DES PROBLEMS DE DEFENSE DE L'EUROPE OCCIDENTALE

L'auteur traite de considérations par les théoriciens militaires occidentaux de l'utilisation de groupes de manoeuvre opérationnels dans la doctrine militaire soviétique et, dans cette optique-là, de problèmes de défense de l'Europe occidentale. Il y a une diversité de vues au sujet de l'utilisation de groupes de manoeuvre opérationnels. Les plus acceptables semblent être celles dont les auteurs ne considèrent le groupement.

de manoeuvre opérationnel que comme étant l'un des éléments, peut-être des plus importants, d'une nouvelle approche de la conduite de l'attaque en tant qu'opération. Il se situerait dans le cadre de la méthode opérationnelle d'utilisation des forces qui a pour but de mieux mettre à profit les capacités accrues de ses propres forces et les défaillances des unités adverses.

L'auteur expose aussi les modes d'utilisation de d'action des groupes de manoeuvre opérationnels et les inconvénients des actuelles conceptions de défense de l'Europe occidentale telles que les voient des spécialistes militaires en Occident.

РЕЗЮМЕ

НЕКОТОРЫЕ ВЗГЛЯДЫ НА ЗАПАДЕ НА ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОПЕРАТИВНО-МАНЕВРЕННЫХ ГРУПП В СОВЕТСКИХ СУХОПУТНЫХ ВОЙСКАХ И ПРОБЛЕМЫ ОБОРОНЫ ЗАПАДНОЙ ЕВРОПЫ

В труде рассматриваются взгляды западных военных теоретиков на использование оперативно-маневренных групп в советской военной доктрине и, в связи с этим, на проблему обороны Западной Европы. Существуют различные взгляды на использование оперативно-маневренных групп. Ни более приемлимыми являются те, которые отстаивают точку зрения, согласно которой оперативно-маневренная группа является только одним из элементов, может быть и важнейшим, нового подхода к ведению наступательной операции. Она представляет собой часть оперативного метода использования сил, целью которого является улучшение использования возросших возможностей собственных войск, а также и использование слабостей противника.

В дальнейшем рассматриваются способ использования и способ действия оперативно-маневренной группы и недостатки существующих концепций обороны Западной Европы — как на них смотрят специалисты на Западе.